

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

(Π.Ι.Σ.)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1825/15.09.2011 έγγραφο του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου τέθηκε υπόψη μας, προκειμένου να εκφράσουμε την γνώμη μας, το υπ' αριθμ. πρωτ. 987/12.09.2011 έγγραφο του Ιατρικού Συλλόγου Καβάλας, το οποίο έχει ως εξής: «Παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε για την πρακτική εφαρμογή του Ν.4002/2011 (άρ. 11§10) που καταργεί τις διατάξεις του ν. 3984/2011 (άρθρο 66§21) για την παράταση στο χρόνο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3919/2011 (Αρχής Επαγγελματικής Ελευθερίας). Σας αποστέλλουμε επιστολή – ερώτημα του Δ/κού Δ/ντή των Μονάδων Αιμοκάθαρσης Βορείου Αιγαίου, κ. Σταυρουλάκη». Εξάλλου, στην προαναφερόμενη επιστολή του ο κ. Σταυρουλάκης εκθέτει τα κατωτέρω: «Στις 22.08.2011 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης ο ν.4002/2011 (άρθρο 21 παρ.10) που καταργεί τις διατάξεις του ν. 3984/2011 (άρθρο 66 παρ.21) για την παράταση στο χρόνο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3919/2011 (Αρχής Επαγγελματικής Ελευθερίας). Ως εκ τούτου με βάση τις διατάξεις του ν. 3919/2011 (Αρχής Επαγγελματικής Ελευθερίας) μεταξύ άλλων έχουν αρθεί όλοι οι γεωγραφικοί περιορισμοί στην άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος όπως επίσης έχουν αρθεί όλοι οι περιορισμοί που αφορούν τη μετοχική σύνθεση των ιατρικών εταιρειών. Παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε για την άποψή σας και τη θέση του ΙΣΗ στα δύο παραπάνω ζητήματα».

Το άρθρο 1 παρ.2 του νόμου 3919/2011 (ΦΕΚ Α΄ 32/02.03.2011) το οποίο τιτλοφορείται «αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας» ορίζει ότι: «οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων επιβάλλεται να ερμηνεύονται σε αρμονία προς την αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας και της προστασίας του ανταγωνισμού. Διατάξεις που προβλέπουν περιορισμούς στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων είναι στενώς ερμηνευτέες». Ακολούθως, το άρθρο 2 του ίδιου νόμου το οποίο έχει τίτλο

«Κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων» ορίζει ότι: «1. Οι προβλεπόμενοι στην ισχύουσα νομοθεσία περιορισμοί που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων, πέραν εκείνων των επαγγελμάτων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο κεφάλαιο Β` του παρόντος, καταργούνται μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. 2. Ως περιορισμοί, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, νοούνται οι εξής: α) Η ύπαρξη, δυνάμει προβλέψεως νόμου, περιορισμένου αριθμού προσώπων τα οποία δικαιούνται να ασκήσουν το επάγγελμα σε όλη την επικράτεια ή σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, είτε ο αριθμός αυτός ορίζεται ευθέως είτε προσδιορίζεται εμμέσως βάσει πληθυσμιακών ή άλλων κριτηρίων και χορήγηση διοικητικής αδειάς για την άσκηση του επαγγέλματος μόνο προς συμπλήρωση του αριθμού τούτου. β) Η εξάρτηση της χορηγήσεως διοικητικής αδειάς για την άσκηση επαγγέλματος από την εκτίμηση της διοικητικής αρχής ως προς την ύπαρξη πραγματικής ανάγκης προς τούτο, που θεωρείται συντρέχουσα όταν η προσφορά υπηρεσιών εκ μέρους των προσώπων που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί για την άσκηση του επαγγέλματος δεν είναι ικανοποιητική για το κοινωνικό σύνολο, είτε καθ' όλη την επικράτεια είτε σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, εν όψει αφ' ενός του αριθμού των προσώπων που ασκούν το επάγγελμα και αφ' ετέρου των προς ικανοποίηση αναγκών του κοινωνικού συνόλου, ως αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών. γ) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της ασκήσεως επαγγέλματος έξω από ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, εντός του οποίου και μόνο είναι αυτή επιτρεπτή. δ) Η επιβολή της υπάρξεως ελάχιστων αποστάσεων μεταξύ των εγκαταστάσεων προσώπων που ασκούν το επάγγελμα. ε) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της δημιουργίας περισσότερων εγκαταστάσεων ή επαγγελματικής δραστηριοποιήσεως σε περισσότερες εγκαταστάσεις, σε ένα ή περισσότερα γεωγραφικά διαμερίσματα. στ) Η πρόβλεψη αποκλειστικής δυνατότητας ή απαγόρευσης διάθεσης αγαθών από ορισμένη κατηγορία επαγγελματικών εγκαταστάσεων ζ) Η επιβολή της ασκήσεως επαγγέλματος ή η απαγόρευση της ασκήσεως του υπό ορισμένη ή ορισμένες εταιρικές μορφές ή ο αποκλεισμός της ασκήσεως του υπό εταιρική μορφή, επιτρεπομένης μόνο της ατομικής ασκήσεως αυτού. η) Η επιβολή περιορισμών σχετιζομένων με τη συμμετοχή στη σύνθεση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, συναπτομένων προς την ύπαρξη ή την έλλειψη ορισμένης επαγγελματικής ιδιότητας. θ) Η επιβολή υποχρεωτικών κατώτατων τιμών ή αμοιβών για τη διάθεση αγαθών ή την προσφορά υπηρεσιών είτε αυτές ορίζονται ευθέως είτε προσδιορίζονται εμμέσως

με την εφαρμογή συντελεστή κέρδους ή με άλλο ποσοστιαίο υπολογισμό. ι) Η επιβολή υποχρέωσης στον ασκούντα το επάγγελμα να προσφέρει μαζί με τη δική του υπηρεσία, άλλες συγκεκριμένες υπηρεσίες. 3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μπορεί να αρθούν και άλλοι περιορισμοί πέραν εκείνων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο. 4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως σε σχέση προς ορισμένο επάγγελμα από τη ρύθμιση της παραγράφου 1 και η διατήρηση σε ισχύ περιορισμού αναφερομένου στην παράγραφο 2 ή θεσπιζόμενου δυνάμει της παραγράφου 3, ως έχει ή με ηπιότερη μορφή, εάν: I. Με τον περιορισμό αυτόν επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος και II. Ο περιορισμός αυτός είναι πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την εξυπηρέτηση του και, από απόψεως εντάσεως της επεμβάσεως στη σφαίρα της οικονομικής ελευθερίας, τελεί σε εύλογη αναλογία προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και III. Ο περιορισμός αυτός δεν εισάγει άμεσα ή έμμεσα διακρίσεις ανάλογα με την ιθαγένεια ή όσον αφορά τις επιχειρήσεις ανάλογα με την έδρα τους». Στη συνέχεια, με την παράγραφο 10 του άρθρου 24 Ν.4002/2011{ΦΕΚ Α 180/22.8.2011} καταργήθηκε, από τότε που ίσχυσε, η παρ. 21 του άρθρου 66 του Ν.3984/2011 {ΦΕΚ Α' 150/27.6.2011}, με την οποία παρατάθηκαν οι προβλεπόμενες από τα άρθρα 2 και 3 του ανωτέρω νόμου προθεσμίες μέχρι 15.9.2011, για τα επαγγέλματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Εξάλλου, στο Κεφάλαιο Β' του ανωτέρω νόμου, περί του οποίου προβλέπει το άρθρο 2 παρ.1 αυτού, περιλαμβάνονται τα επαγγέλματα του Συμβολαιογράφου, του Δικηγόρου και του Μηχανικού, δηλαδή δεν περιλαμβάνεται αυτό του ιατρού. Τέλος, στο άρθρο 9 παρ. 3 εδαφ. β' του ίδιου νόμου, ορίζεται ότι κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις του παρόντος καταργείται.

Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι εφόσον μέχρι σήμερα δεν έχει ενεργοποιηθεί η πρόβλεψη της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3919/2011 με την οποία παρέχεται η δυνατότητα για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, με το οποίο θα θεσπίζονται εξαιρέσεις από την ρύθμιση της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, η τελευταία αυτή ρύθμιση έχει πλήρη εφαρμογή, κάθε δε γενική ή ειδική διάταξη που

είναι αντίθετη προς την ρύθμιση που αυτή θεσπίζει δεν ισχύει. Κατά συνέπεια από του χρόνου ισχύος του ανωτέρω νόμου τόσο η διάταξη του άρθρου 7 του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας (ν.3418/2005), με την οποία ρυθμίζονται τα του τόπου ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος και ορίζονται οι προϋποθέσεις, με τις οποίες είναι δυνατόν ο ιατρός να παρέχει τις ιατρικές υπηρεσίες του εκτός της περιφέρειας του ιατρικού συλλόγου στον οποίο ανήκει, ως θεσπίζουσα περιορισμούς στην άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος, οι οποίοι περιλαμβάνονται στους περιορισμούς που καταργούνται με το άρθρο 2 του ν.3919/2011, όσο και οι διατάξεις με τις οποίες τίθενται περιορισμοί σχετιζόμενοι με τη συμμετοχή στη σύνθεση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, οι οποίοι συνάπτονται με την ύπαρξη ή την έλλειψη ορισμένης επαγγελματικής ιδιότητας (όπως ενδεικτικά το άρθρο 11 του π. δ/τος 84/2001) πρέπει να θεωρούνται καταργηθείσες από τις 02/08/2011 (βλ. και αιτιολογική έκθεση του ανωτέρω νόμου, σύμφωνα με την οποία «από τη δημοσίευση του προτεινομένου σχεδίου νόμου, επέρχεται κατάργηση όλων των απαριθμούμενων στο άρθρο τούτο (2) περιορισμών που αναφέρονται στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων, οι οποίοι προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία»).

Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2011

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος

Λάμπρος Χρ. Γεωργακόπουλος

Δικηγόρος (ΑΜ ΔΣΑ 25632)

Στον Άρειο Πάγο και στο Συμβούλιο της Επικρατείας

τ. Πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών Ελλάδος

Τηλ. 210 3606950, fax. 210 3306995, κιν. 6944282362

Email: lambros.georgakopoulos@gslaw.gr